

Avtstrijski dolgovali. Dolgovali avstrijske države zrasli so v zadnjem času zlasti vsled vedno večjih vojaških zahtev prav občutno. Državni dolg je od 1. 1903, torej tekom 8 let, za mnogo več kot 1000 milijonov narastel in vsako leto prihajajo zoper milijoni novega dolga. Nemčija bode tudi v bodočem letu brez novega državnega posojila izhajala. Pri nas pa vsled naraščajočega dolga rentni kurz pada. Leta uprava državnega dolga stane Avstrijo letos čez 500 milijonov kron; od tega pride 148 milijonov na obrestovanje skupnega in 246 milijonov na obrestovanje avstrijskega državnega dolga. Skupni državni izdatki znašajo 2.916 milijonov, torej izdatki za državni dolg skoraj eno petino vseh izdatkov.

Morilac Siczynski, ki je svoj čas iz političnih vrzakov galilejskega c. k. namestnika grofa Potocky umoril, je iz ječe pobegnil. Pomagala mu je pri temu cela družba rusinskih zarotnikov. Morilcu se je bržko posrečilo, pogebati čez mejo na Rusko, kajti doslej ga še niso zoper veli.

Učitelji so dobili že davno obljube, da se jim bode njih res skromne plače zvišalo. Ali doslej se to nizgodilo, pri nas na Štajerskem zlasti zaradi obstrukcije slovenskih poslancev v deželnem zboru ne. Učitelji so vsled tega pričeli odločne nastopati in so zlasti v nekaterih krajih sklenili, izstopiti iz vseh društev. To bi pomenilo seveda veliko škodo.

Obravnavna proti Vavraku. Dne 28. in 29. t. m. vršila se bode pred dunajskimi porotniki obravnavna proti Njegusu Vavrak, ki je v državnih zbornici na ministre strešal. Tožen je zaradi poskušenega umora.

Nove davčne predloge je naznanjal finančni minister. Predložilo se bode 5 takih predlog. Tako načrt za zvišanje davka na žganje od 90 h na 1 K 40 b, o zvišanju davka na pivo, na dedičnine in darila, o obdruženju vina v steklenicah, o avtomobilskem davku itd.

300 % doklado na včitninski daveli za vino je oblast vkljub protestu vinskih trgovcev dovolila občini Chrudim. To je pač edini slučaj tako visoke doklade!

Solski obisk na Štajerskem. Dne 31. decembra 1909 (novejši številki še ni) bilo je na Štajerskem 217.026 otrok v šoli podvrženi starosti in s. 108.743 dečkov ter 108.283 deklet. Od teh jih je 96.81% šolo tudi v resnic obiskovalo. Največ otrok, ki ne obiskuje šole vkljub zdravju, je v okrajih Sevnica (499), Laško (312), Konjice (298), Gornjiograd (290), Brežice (270), Celje okolica (250), Kozje (228), Slovenj Gradec (145) in Marenberg (114). Ali ne čutijo naši slovenski voditelji in odrešeniki sramote, da se ravno v najbolj slovenskih in klerikalnih okraji največ zanemarjenja šole najde? Univerzitet hočejo ti junaki, ali za ljudsko šolo se ne bri-gajo. To je slovenska sramota!

Srbiske razmazre. Poroča se, da so prišli na Srbskem zaroti na sled, ki je po celi deželi razširjena in hoče sedano vlado prepoditi. Baje so zarotniki najeli več Albancev, da bi ti ministerskega predsednika Milovanovića umorili. Več zarotnikov so že zaprli. Srbski kralj Peterček pa potuje po Francoskem in Parizani gledajo to balkansko znamenitost z začudenimi očmi . . .

Politični umori. Kmetje so ustrelili v Gornji Toplici na Srbskem narodnega občinskega predstojnika. — Pri Ūskubu pa so Bulgari napadli hišo srbskega duhovnika ter so popa na grozni način umorili, njegova dva sinova pa zvezali in odpeljali. Balkanske šege, katere hočejo slovenski pravci tudi pri nas vpeljati!

Še en politični umor. Predsednik dominikanske republike bil je, kajti se iz San Dominga poroča, umorjen.

Veste

moja navada ni, da bi nekaj okrog govorila
kar sem samo slišala!

Pri
pralnem ekstraktu „Ženska hvala“

sem se pa

sama prepričala,

da je najboljši in najzanesljivejši pralni prašek ter, da populoma nadomešča vsako bělenje perila. S pralnim ekstraktom „Ženska hvala“ namočeno perilo, pere se v polovico krajšem času, brez truda in populoma čisto.

Dopisi.

Iz Radislavca. Iz vseh krajev naše domovine prihajajo dopisi, le v naši občini menda ni nikogar, ki bi Vam kaj poročal. V naši okolici se je letos hvala Bogu nabrala izvrstna kapljica, čeprav ne v toliki meri, kakor se je pričakovalo. Ptički, kateri so tako lepo prepevali po naših goricah, so se takoj po veseli trgovati

preselili v bližino one imenitne reke Turja, katere niti Turek ni mogel prepresti ob času obleganja slovenskih dežel. Povod te preselitve so bile občinske volitve, katere so se vrstile dne 6. listopada 1911. Misleč odbornike imamo okoli peči. Tajnica bode ona, katera je s šestimi datori svetega Duha obdarovana najstarejša hči. Na blagajniški prostor bodejo postavili Lukačevoga Draše... Dragi Joža, ne boš ti naš župan nikoli! Mi imamo moža in tega volimo, pa čeprav še sto protestov vložiš. On nam je gospodar na podlagi resnice in pravice in ta bode zmagal. Kajti pregovor že pravi, da ima lažkratke noge!

Sv. Anton, Slov. gor. Znano ti je, dragi „Štajerc“, kako vesel je bil dan 21. oktober za nas Antonječane, kateri smo iz prepričanja tvoji zvesti prijatelji, in kako žalosten za klerikalno gardo okoli Tušaka in Jurančiča, kateri so šli namesto mnogozašluženega (starega sedanjega) načelnika dohtarja in učitelja Klemenčiča voliti. Saj smo tudi lahko in brezmrno veseli, ker naši nasprotniki so nas pred volitvo že zelo čez rame gledali in nam že zadnji zvonec vlekli. Na dan volitve pa so bili tako našopirjeni kakor puran, ker so že imeli tiste kronice v žepu. Pri gostilni Mulec so si zadnjo korajko napili in še si za posebni „Aufputz“ ali za pomoč ženske seboj vzeli. No sedaj pa mora iti, ker ja stari pregovor pravi: „Kjer zlodej nič ne pomaga, pa babo pošlje.“ Ko je volitva začela, pa smo kar videli, da je mnogo nasprotnih volilcev s tistimi kronicami skupaj zbranih bilo, ker so kar drug za drugim v naše vrste stopali. Drugi pa so jo skozi tisto malo gaso pobrisali z obeseno glavo domu, brez da bi volili, ker so tukaj najresnejšo morali videti, da je dosedjanjo vodstvo vzorno. Drugi pa še so s tihim upanjem na zmago čakali na izid. Ko pa se je oglasil izid, recem ti dragi „Štajerc“, je bilo veselje na naši strani, da ga ne moremo popisati! Ta dan smo dobili plačilo za vse obrekovanje in psovjanje, katero smo morali zaradi tega, ker smo hoteli po našem dočrem prepričanju voliti ne pa za kronice, prestati. Tukaj smo našim klerikalcem pokazali, da ne obstoji celi svet iz brezmršljivih klerikalnih podrepnikov in s kronicami kupljenih mož! Izid te volitve in ta sijajna zmaga nas je okrepčala v našem mišljenju do tebe in mi bodemo od sedaj naprej tem nasprotniku dobro na prste gledali. Tvoji pristaši v trojiški fari nam bodo vzgled in upamo, da se budem tudi mi iztrebili klerikalnega duha in začeli z brezstrankino politiko prepričanja in dobrega dela za naše ljudstvo! Ker toliko kolikor je poslanec Roškar ob času naše nesreče zaradi toče za nas storil, stori vsak hlapec ravno tako lahko . . .

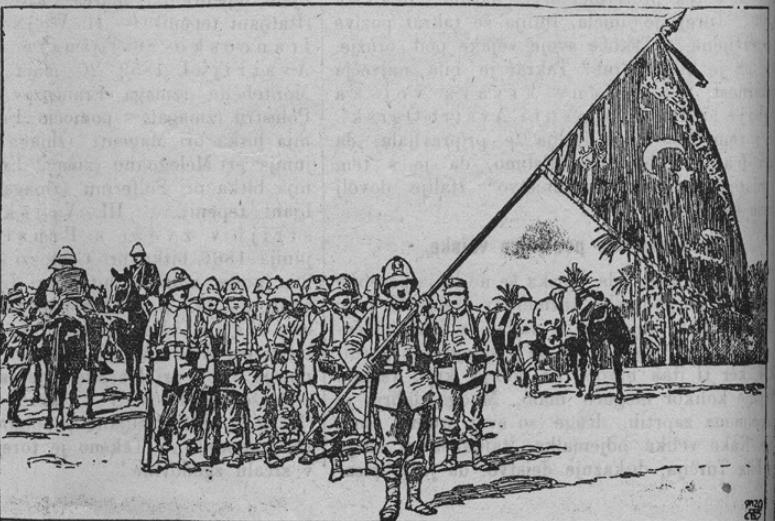
Sv. Anton v Slov. gor. Ker me kljice zadnji „Gospodar“, oziroma kaplan sam, na odgovor v našem listu, predbaciva nam tudi neke laži in obrekovanja, katere smo baje pisali. Kadar se mački na rep stopi, takrat zavcili, pravi pregovor. Kako si vendar upa kaplan reči, da smo pisali laži?! Saj vendar vedo vsi v okolici, da

se nismo zlagali niti za eno besedico. Kako vendar čemo izmisli take reči, katere so se resnici godile? Ne upal bi se niti na svetlo, ali bi dajal kaj takega v časopis! Vprašaš me, koliko da sem ti dal zbirce. Dal sem ti ravnotoliko, kot si dobil pri drugih radodarnih hisah. Mislim pa, da mi rayno iste pšenice in pa tisti jajc je moreš vrnit, zato jih tudi ne morem in tudi ne maram vzeti nazaj; kajti vsak človek mora živeti. Da se pa moje hiše nisi izognil, saj priče sosedje sami. Pišeš tudi, zakaj nisem dal tistega slavnega čina v list „Štajerc“, kateri se je zgodil v Cogetincih. Ali smo mar krivi? Ali smo mu mi dajali v roko nož, da izvršil taki čin? Ali je mar naročnik „Štajerca“. Ali smo mar mi krivi, da se piže šnops? Ali mi držimo litre na vrat, da morajo pit? Raj bi se naj vzdral kaplan sam ponočevanja, da daja vzgled drugim že tako nepridin fantom. Če se zgodijo taki čini, kot se zadnji čas pa nas dogajajo leto za letom, je vse kriv le snop pa „Štajerc“. Seveda! Klerikalne občine pa pogledajo bolj strogo na gostilne, v katerih se piže po cele noči. Ali ne znajo paragrafov, da bi se prepovedalo popivanje cele noči, če že tega ne znajo gostilničarji sami?! Zakaj dovoljujemo krčem v občini? Pa še nekaj! Piše nam, da obesimo vse na veliki zvon, če se kaže zgodil. To pa vendar ni resnica! Dosti zamudimo, kar bi res se pisati moglo. Ali smo mu tisto na zvon obesili od veselice tukajšnjega društva, da so cerkvena zelo pridna pa pobožna dekleta z visokimi osebam se po straniščih in po ozadju hiš stikale? Ali smo tudi to krivi? Saj vendar čitalo čitajo tista dekleta „Gospodarja“ pa „Bogoljuba“, pa se vendar tako imenito obnašajo. Še premalo pišemo v naš časopis. Odslej naprej pa budem bolj odločno proti našim klerikalcem in njih voliteljem!

Faran-Vsevid.

Sv. Trojica Slov. gor. Naši premagani gospodje se še vedno ne morejo odpoditi od volitve. Se vedno pišejo v „Gospodarju“, pa še kakalaži! Celo sramotno zmago imenujejo neslijajno zmago. Sramotno je bilo za nje, ker so v 4 tednih agitiranja le samo 94 (med njimi plačanah) ljudi dobili. Zdaj se jezijo, da „mlajubni“ učitelj Klemenčič ne dobi stanovanja. Mi imamo več učiteljev, pa imajo vsi stanovanja, le ta ne dobi, ker je prve vrste hujšač. Če fara te je sita, proč s takim! Če pri nas stanovanja ne dobiš, pa pojdi k tvojemu prijatelju, ki je tebe nahujškal; naj ti on da hišo! Nadalje pišejo, da so kmetje s tržani bili in da jim dana ne nosijo, učitelje preganjajo. Ja g. učitelj kmet in obrtnik morata tudi tebe plačati, toda za tebe nosi svoj krvavo zasluzeni denar, in le v dober namen, da bi se njegovi otroci kaj naučili. Pa kaj se deca v šoli nauči? Prav redeno, „skoraj nič“. Nekateri učitelji le radi polilitirajo, za otroke pa malo skrbijo. Šolarki imata Klemenčič pri svojih otrocih, katera dostikrat nauči zamudi, zaradi njih. Ko je bila volitva, je imel veliko kron, za deklo pa jih nima. Njemu tudi pravijo, da še bi ga vzeli v stand-

Od vojske.

Italienische Truppen mit einer eroberten Prophetenfahne.

anje, le njegove žene nihče noče vzeti. Krivi si temu celo sami, zakaj pa miru ne date? Že bi bili mirni, pa bi vas vsaki hišni posestnik zdvel, ali hujškača se vsaki boji. Pa ne samo temskutarji" tak, tudi celo v njegovi lastni sobini je tako. Zapomnite se vsi, da nas nikoli ne premagate, zato se raje ne potrudite, pa vodemo vsi stanovanje in mir imeli, saj veste kdor drugem jamo koplje, sam v njo pade!

Sv. Trojica, Slov. gor. (Smešno pa resnično) Terikalci in posebno naš modri dohtari so hoteli nadzorništvo trojiške posojilnice krčmarja Duka voliti in še celo za načelnika. Poznaš Duka? Kdor še ga ne pozna, naj si ga ogleda, tem bode pravo misel od te klerikalne stranke bil. Pa celo neumni ja ti ljudje niso! Izbrali si k načelstvu moža, kateri ima vedno s posojilnami kaj opraviti, in kakor ljudje govorijo, bil ta mož v celem trgu ene dobre posojilnice nebolj potreben! Rojko, mi ti pa rečemo: žij raje na Pohorje nazaj, ker tam lahko, ako negega kšefta ni, koze pasiš! Za posojilnico imamo tukaj druge ljudi! Domačini.

Gotovo govejo juho

najboljšega okusa dajo

MAGGI JEVE kocke

5 h

Pazite natanko na ime **MAGGI** in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke niso **MAGGI**-jeve.

39

Novice.

60 vinarjev res ni veliko denarja, zlasti
ko se jih na plodonosni način porabi. Kdor
upi s tem malim denarjem „Štajerčevi kmetski
koledar,“ ta bode gotovo zadovoljen. Kajti ko-
ledar je lepa knjiga, ki obsega 144 strani, 18
slik, celo vrsto gospodarskih člankov in povedi
ter vse potrebno, kar ravno v koledar spada.
Naklada koledarja je že v veliki meri razpro-
dana. Vsled tega priporočamo somišljenikom,
aj se požurijo z naročilom. V vsaki napredni
nai bode naš koledar!

Iz Snodnie-Stajerskega

V klerikalnih listih se pritožuje dopisun
mane črne ptujske inkvizicije pod zaščito ljub-
ljanskih porotnikov čez „surovo pisavo“ našega
ista in napada na podli način našega urednika.
Celo urednikova „figura“ mu ne dopade in se
naj smo spodtikava. No, tej otroški jezici se mi
se smejojmo. Tako okrogle figure seveda časni-
karji, ki morajo delati, nimajo, s tako debelimi
trebuhmi se ne valjajo po ulicah, kakor politični
popi, ki razumevajo krščansko ljubezen na ta
način, da kradejo drugim čast in poštenje. Sicer
pa naj se gospodje potolažijo: naš urednik se
zaradi njih nesramnih psovk ne bode odmaknili
od svojega odgovornosti polnega mesta. Ali ako
bi kutarji zopet s svojimi osebnimi podlostmi
pričeli, znali bi tudi mi zopet enkrat zaropati.
In marsikdo od črnih ptujskih gospodov bodo
pisano gledal, ako mu povemo responce v obraz! ...
Zakaj pa sicer je „Štajerčeva“ pisava nakrat
tako „surova“ in „neotesana“? No, naša pi-
sava se ni nič spremenila. Ali kadar se malo
ponorčujemo iz duhovitega Brenčiča ali pa ka-
dar ocitamo politični duhovščini požrešnost za-
radi „zbirce“, takrat nas imajo vedno za „suro-
vež“. Veste, gospodje, surovost sem in tja, ali
zbirca je in ostane grda požreš-
nost in lepše besede zanjo nimamo. Mi ne
moremo šepetati, kakor kamorne „jungferce“,

kajtiv naših razmerah je robata beseda potrebna. In ko bi „Štajerčeve“ robate besede ne bilo, odirali bi gotovi ljudje skmeta še brezobzirne! Kakor kužek pod bičem v zaviljivo klerikalci pod kritiko „Štajerca“ in — to je prav! To dokazuju potrebnost našega lista in to pot, bodemo i nadalje hodili!

Klerikalcem v Ptiju se menda predobro godi. Zato se trudijo v zadnjem času na vse pretege, da bi vse v svoje kremlje dobili. Ne moremo sicer, kako stoji njih klošterska posojilnica, katero vodi vkljub papeževi prepovedi vsej cerkvi, kar Pšunder, poglavar klerikalno-prvaške hujskarije v Ptiju. Njih pobožna deviška družba uspeva izborno, — vedno več devic imamo v Ptiju in celo takih, ki so že nezakonske matere. Naravnost pa silijo klerikalec mladeniče v svoje čukarske prirede. Kmetski fantje in ženske obkoline se že javno pritožujejo, da jih klerikalec silijo v čukarsko društvo, da morajo po trdu in polnem delu zvečer še v mesto hoditi in tam "telovaditi". Pametni fantje pravijo, da naj se trebušasti gospodje sami na glavo postavljamajo, da bodo lažje prebavali. Kmetski sinovi "telovadijo" celi dan na polju in v goricah in potrebujejo ponoči miru ter spanja. Naravnost brezvestno je, ako se fante zvečer v mesto vabi in potem na ponočevanje ter pijačevanje privadi. Gotovi kaplani naj ponoči za hajdiškim dekle tami lazijo — poštene kmetske fante pa pustit pri miru!

Dr. Vekoslav Kukovec, deviško-čisti vodja „narodne stranke“ menda niti sam ne veruje svojo lilijino čistost. V znani umazani zadevi je bil dr. Kukovec sicer oproščen, ker je sodnina smatrala, da se dotični prizor ni v javnosti zgodil. Ali dr. Kukovec je prizor sploh tajil in jih vložil tožbo zaradi žaljenja časti proti gg. Augustu de Toma ml., Potnik in Kodela, ki so ga takrat videli v grmovje editi. No, tožba je bila vložena in toženci so si vzeli seveda svojega zastopnika. Ali ko so prišli k sodniji k obravnavi, naznani im je sodnik, da je dr. Kukovec tožbo brez pogojno umaknil in da plača samo vse precejsne troške... To je paččudno, res čudno! Vprašamo: ali ni dr. Kukovec svoj čas obljudil, da odloži svoj mandat, kako se mu kak dokaže?

Zopet klerikalna hujskarija. V Ormož imajo nemško šolo, na kateri se seveda nemško podučuje. Tamošnji katehet, duhovnik nemškega vitežkega reda pater Anselm Polak pa je prvaški zagrježnec; zato je pričel ednostavno v nemščini slovensko podučevati, je razdelil med otrok slovenske knjige in je celo deci lepi pozdrav "Grüss Gott" prepovedal. Tako širijo duhovnik sami hujskarijo celo v šoli, kjer so sicer pr

dobro plačani. Upamo, da bode krajen šolski svet in tudi nemški vitežki red temu čudnemu rogoviležu povedal, da ima tisto storiti, za kar je plačan in kar je postavno predpisano, da politična hujskarja ne spada v šolo!

Okrajni zastop v sv. Lenarfu slov. gor. je v prvaških rokah in razumevno je, kakšne so vsled tega tamošnje razmere. Pri okrajnem zastopu se dela tako da veliko prvaške politike, pa prav malo gospodarskega dela. In agitatorji priganjači okrajnega zastopa so ljudje, ki so pri sodniji prav dobro znani. Tako se bode vršila 24. novembra pred okrožno sodnijo v Mariboru sodnijska razprava proti okrajnemu „partiführerju“ zaradi zapeljavanja h krivi prisegi. O tej razpravi bodoemo že še poročali. Tako je prinesla novo zgrajena cesta sv. Trojica in sv. Lenart prebivalstvu mnogo novega. Prvič je ta od prvakov zgrajena cesta še enkrat toliko k oštala, kakor bi koštati morala. Kdo bode plačal te posledice slabega prvaškega gospodarstva? Ljudstvo s svojimi davki! Drugič je bila celo vrsta ljudi z a p e l j a n a h k r i v e m u p r i č a n j u in bode po ječi prvaške zapeljive proklinjala. Tretjič se je ob prilikestne zgradbe pri nekemu kmetu izvršila t a t v i n a denarja in perutnine. Četrtič se je ob tej priliki nekega fanta u b i l o. Pa bo menda še preje sodni dan predno se to cesto skonča. Voditelja te ceste sta dva možakarja, prvi črn kot „stiflbiks“, drugi pak vsej lumpariji nagnjen. . . Ja, ja, ti naši vrali poslanec Roškar, ti imaš pač prave ljudi z naš kmete in na řas okrajni zastop!

Na državni gimnaziji v Mariboru imenovan je za novega ravnatelja dr. Jos. Tominšek. Upamo, da dr. Tominšek ne bode poslušal tistih prvaških hujškačev, ki bodejo poskušali iz njega političnega petelina napraviti. Na šoli naj bi bila kakor v cerkvi vsaka politika izključena.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem

Sejmi brez zvezdico so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 25. novembra pri Sv. Duhu-Loče**, okr. Konjice; v Lembergu**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Dobrem**, okr. Kozje; v Brežicah (svinjski sejem); na Vidmu**, okr. Brežice; na Ptuju**; v Lipnici*. — Dne 28. novembra v Ormožu (sejem s ščetinarji). — Dne 29. novembra na Ptuju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje. — Dne 30. novembra na Gornji Sušici**, okr. Brežice; na Svični, okr. Maribor; pri Sv. Florijanu pri Gornjem Doliču*, okr. Slovenj Gradec; pri Sv. Andražu v Slov. gor.*, okr. Ptuj; na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem); v Rogatcu**, v Gradcu (sejem z rogatino). — Dne 1. decembra

Kitajska revolucija.

Kakor smo že poročali, pričela se je v južnih pokrajinah Kitajske revolucija, ki se je v par tednih takoj razvila, da je celo glavno kitajsko mesto Peking v nevarnosti. Sedanja cesarska dinastija Mandžuhov izgubila je pač zadnje prijatelje med Kitajci. Baje je cesarska družina tudi že iz Pekinga pobegnila; splošno se pričakuje hudo prelivanje krvi. V Pekingu je $1\frac{1}{2}$ milijona prebivalcev in od teh samo veliko ustašev. Vse železnice proti Pekingu so v rokah ustašev. Evropski poslaniki so že na vse slučaje pripravljeni. Naša današnja slika kaže nekaj podob iz glavnega mesta Kitajske Pekinga i. s. vidimo zgoraj mestna vrata (na levi strani) ter palajo Tsungli Yamen (ministerstvo za zunanjne zadeve). V sredini vidimo življene pred dumri Pekinga, ki je kakor vsako kitajsko mesto obdan od visokega zidovja. Spodaj vidimo (na levi strani) duri v cesarsko palajo, na desni pa življene v eni poglavljivih cest Pekinga.

Ali si že paročil

„Štajerčevi“ kmetski koledar za

J. 1912?

Stori to takoj!

Ali imate bolećine?

Revmatične, gihtične, glavobol, zobobol? Ali ste si vsled prehlajenja, prepiha kaj pridobili? Poskusite vendar bolečine odstranajoče, ozdravljajoče, okrepe